

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cursus Theologicus

Gormaz, Juan Bautista

Augustae Vindelicorum, 1707

Sect. 1. De Ministro Sacramenti Pœnitentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81978](#)

DISPUTATIO VIII.

DE MINISTRI MUNERIBUS, ET OBLIGATIONE.

351. Principia generalia ad praxim pertinencia circa rectam Sacramentorum administrationem, ex quibus peculiares resolutiones in hoc, & reliquis Sacramentis, inferendæ sunt, latè dedi in tract. de Sacramentis in genere, à num. 298. usque ad 377. qua de causa, ne actum agamus, opus non est in præsenti ea iterum repetere. Notare autem oportet octo præcipue propositiones, nimirum à 58. usque ad 65. ab Innocentio XI. damnatas, quæ ex principiis ibi prædictis exponendæ sunt, ut statim dicemus.

S E C T I O I.

De Ministro Sacramenti Pœnitentiaæ.

§. I.

352. **A**ssero primò : Minister Sacramenti pœnitentiaæ est Sacerdos prædictus potestate expedita ligandi, atque absolvendi in foro Sacramentali, sive potestate expedita ad absolvendum Sacramentaliter pœnitentem. Probatur, & explicatur simul Conclusio. Sacerdos in sua Ordinatione recipit potestatem ad absolvendum, sine qua esse nequit Minister hujus Sacramenti: datur enim ea potestas per ea Episcopi verba: *Accipite spiritum Sanctorum, quorum remiseritis peccata, &c.* ut diximus à n. 2. Insuper: cùm ea potestas exerceri non possit, nisi in subditum, ut Sacerdos validè, & licet suam exerceat potestatem, eget jurisdictionem; sive ordinariâ, quam habent Episcopus, & Parochus; sive delegatâ, quam habent alii Confessarii. Rursus: ut ille, qui potestate, & jurisdictione prædictus est, possit cum illis validè operari, necesse est, ut non habeat impedimentum, quo effectus invalidetur, sive jurisdictione suspendatur, vel auferatur: Canonicum autem hujusmodi impedimentum est defectus approbationis pro Confessione Sæcularium; adeoque, ut Confessarius possit eos validè absolvere cum legitima jurisdictione, eget approbatione. Unde ut aliquis

itâ sit expeditus ad ministrandum Sacramentum pœnitentiaæ, sive ut sit Minister, debet habere potestatem, jurisdictionem, & approbationem: hoc autem idem est, ac esse Sacerdotem prædictum potestate expedita ligandi, atque solvendi in foro Sacramentali: ergo &c.

353. Confirmatur ex Tridentino hæc omnia exigente ad valorem Absolutionis in Minister Sacramenti pœnitentiaæ.

Quod enim, ut habeat potestatem, debeat esse Sacerdos, constat ex sess. 14. cap. 6. ubi hæc habet: *Circa Ministerium autem hujus Sacramenti declarat Sancta Synodus, falsas esse, & à veritate Evangelii pœnitutis alienas doctrinas omnes, quæ ad alios quosvis homines præter Episcopos, & Sacerdotes clavum Ministerium perniciosè extendunt.* Quod autem debeat habere jurisdictionem, constat ex eadem sess. 14. cap. 7. ubi hæc habet. *Quoniam igitur natura, & ratio judicij illud exposuit, ut sententia in subditos dumtaxat feratur, persussum semper in Ecclesia Dei fuit, & verissimum esse Synodus hec confirmat, nullius momenti Absolutionem eam esse debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam non habet jurisdictionem.*

Quod vero ad Absolutionis valorem, quæ impendatur secularibus, requiratur approbatio, constat ex eodem Tridentino sess. 23. cap. 15. dicente: *quamvis Presbyteri, in sua Ordinatione, à peccatis absolvendi potestatem accipient, decernit tamen Sancta Synodus, nullum, etiam Regularem, posse Confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut Parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias idoneus judicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat: privilegiis, & consuetudine quacumque, etiam immemorabili, non obstantibus: ergo Minister Sacramenti Pœnitentiaæ debet habere potestatem, jurisdictionem, & approbationem; sive quod idem est, debet esse prædictus potestate ex-*

H h h 3 pedita

spedita ligandi, atque solvendi in foro Sacramentali.

355.

Quamobrem ad resolvendas difficultates, quæ circa hanc materiam solent occurrere, expendenda sunt constitutiva potestatis, jurisdictionis, & approbationis, simulque consideranda sunt varia decreta, tūm Conciliorum, tūm Pontificum, tūm Congregationum, quæ videri possunt apud Cardin. de Lugo disp. 21. & 22. & apud Fagnanum supra varia juris capita: Etenim cùm potestas in ordinationis Sacerdotalis charactere fundetur, inamissibilis est, sicut & ipse character ex num. 219. de Sacrementis.

356.

Jurisdiction autem est jus dicendi, seu rendi in alios Sacramentalem sententiam; ac proinde dare jurisdictionem alicui, est re ipsa ei subditum assignare, in quem exercet potestatem clavium. Hæc autem ex Trid. citato num. 353, duplex est, nemirum vel ordinaria, vel delegata. Ordinaria est, quæ alicui competit ratione officii Ordinarii habentis annexam curam animarum, ut habent Episcopus, & Vicarius ejus in Spiritualibus, Parochus, Abbas, seu Prælatus Regularis. Delegata, seu extraordinaria est, quæ per commissionem delegatur ei, qui tale officium non habet, cui animarum cura commissa sit; quales sunt plures Capellani, & Religiosi, ex Privilegio Apostolico audientes Confessiones, unusquisque juxta tenorem suorum privilegiorum: etenim cùm jurisdiction ad placitum concedatur, limitatur, aut extenditur juxta voluntatem concedentis. Unde unusquisque scire debet, qualem concessam habeat facultatem, seu jurisdictionem, & quomodo; nam possunt esse plures causi reservati, ad quos Confessarii jurisdictione non se extendat: ex consuetudine enim Cardinales, sibi, & domesticis eligere possunt Confessarium; Reges etiam sibi; at privilegium non extenditur ad familiam, sicuti, & domestici Pontificis. Verum ille, qui eligitur, debet esse approbatus ab Ordinario, ut bene Lugo disp. 21. sect. 1. num. 3.

357.

Tūm etiam ex consuetudine, Regulares peregrinantes, ex præsumpta voluntate Superiorum, si Ordinis socium non habent, à quocumque Confessario etiam sacerdotali absolvuntur, exceptis reservatis, in quæ, si extra domicilium inciderint,

non potest Confessarius, nisi juxta tenorem suorum privilegiorum, Absolutionem impendere. In aliquibus Religionibus conceditur Confessario etiam sacerdotali facultas, ut eos ita peregrinantes absolvat, cum onere, ut postea se sistant suo Superiori. Videatur Lugo disp. 15. sect. 6. & disp. 20. Quin imò, ut habent Suarius, Diana, & alii quamplures cum Lugo disp. 19. quando communis est error, cum titulo putativo à legitimo Superiori collato, Ecclesiad jurisdictionem propter publicam utilitatem: adeoque si aliquis simplex Sacerdos communi errore putaretur Parochus à legitimo Superiori institutus, cùm re ipsa non esset, & ex illo titulo colorato se exponeret ad Confessiones audiendas, validab absolveret.

Si autem aliquis extra casum necessitatis, cum sola dubia jurisdictione, absolvaret, graviter peccaret; cùm se expонere periculo frustrandi Sacramentum; sevis autem si jurisdictionem haberet verè probabilem, quia tunc Pontifex dat certam ex dictis à num. 331. de Sacrementis. Qui autem confitetur legitimo Confessario, adeoque habenti veram suprà illum jurisdictionem, non tenetur iterum adhuc à Paschate confiteri proprio Parochio, ex num. 32. Qui autem in articulo mortis absolvitur à reservatis, probabile est, non teneri se sistere postea suo Superiori, si haec non habuerint annexam censuram; probabilius autem est oppositum: quia Ecclesia in eo easu solum confert jurisdictionem, & facultatem cuilibet Sacerdoti ad absolvendum, ne poenitens ex defectu Absolutionis incurrat damnationem aeternam; ut patet ex Tridentino, n. 370. atque ad hunc finem non est necesse, ut poenitens excusat ab obligatione se postea sistendi, si potuerit, suo Superiori, sicuti non excusat ab obligatione querendi dictionis Absolutionem à censuris: ergo, &c.

Ratio ulterior, & mihi fundamentalis, est, quia sèpè Pontifices, & Ecclesia post Tridentinum concedunt privilegia, ut moribundus, à quibusvis reservatis, & a quolibet Sacerdote absolvit possit in articulo, seu in periculo mortis: periculum enim mortis absolutè dictum, & mortis articulus pro eodem sumuntur in jure, ut habet Diana par. 3. tract. 4. Resol. 57. 71. 72. Sic virtute Bullæ Cruciate conce

dit Pontifex singulis septenniis hanc facultatem, & privilegium: atqui moribundus, sine hoc privilegio, verè manet absolutus ex perpetua Ecclesiæ consuetudine, quæ vim legis habet, certamque ex illa habet Confessarius jurisdictionem ex num. 332. de Sacramentis: ergo privilegium circā ea reservata aliquem afferre debet effectum, quem generalis illa facultas non præstat: iste autem nullus alius est, nisi quod ille, qui absolvitur in articulo mortis, ex privilegio, à reservatis, non tenetur se postea sistere superiori; bene vero ille, qui sine privilegio absolutus fuit ex sola generali facultate, quam omnes Sacerdotes habent, ad absolvendum à reservatis pœnitentem in articulo mortis.

360. Neque dici potest, quod ista privilegia ideo post Tridentinum conferuntur, quia non manet jam illa generalis facultas: hoc enim dici non potest, cum per Tridentinū ea generalis facultas sit potius roborata, & stabilita, sic etenim habet sese. 14. cap. 7. Veruntamen piè admodum, ne hāc ipsa occasione aliquis pereat, in eadem Ecclesia Dei custoditum semper fuit, ut nulla sit reservatio in articulo mortis: atque ideo omnes Sacerdotes quosvis pœnitentes, à quibusvis peccatis, & censuris absolvere possint. Monocatameni, juxta communem DD. Sententiarum, servandum esse ordinem; ita ut, si sit Parochus, vel proprius Sacerdos ab Episcopo approbatus, & habens jurisdictionem, non debeat elegi extraneus, vel simplex Sacerdos. Quinimò ex declaratione Eminentiss. Cardinalium, quam refert Prosper Fagnanus in cap. non est nobis de sponsal. & Matr. invalidè absolvit excommunicatus, degradatus, suspensus, hereticus, &c. si sit aliis carens his vitiis. Ex quo magis roboratur communior sententia de ordine servando.

361. Approbatio autem est authentica seu auctoritativa declaratio, quâ declaratur, personam, quæ approbatur, esse instrutam qualitatibus necessariis ad fungendum officio Confessarii, dummodo accedit jurisdictione. Unde approbate aliquem, est declarare, illum esse dignum, & idoneum, cui à legitimo Superiori possint re ipsa in actu secundo committi subditi, in quos exerceat potestatem clavium. Ex quo apparet, quod licet Episcopus possit pro libito suo non admittere aliquem ad

examen, eo quod aliquis nolit in sua Diocesi Confessarios; si jam admittat, non posse absque iniustitia negare approbationem iis, qui verè digni sunt. Quod autem iurisdictio, & approbatio, solum durante beneplacito, vel ad determinatum tempus, quandoque concedantur, parum refert: nam ex eo non negatur aptitudo praesens: sed quia homines mutabiles sunt, fieri potest, ut vel in doctrina, vel in moribus postea aliter se habeant. Quia de causa non invenio difficultatem, quam aliqui concipiunt, eò quod aliqui in primo suo ad Episcopatum ingressu, vel revocant, vel suspendunt, usq; ad novam approbationem licentias ad excipendas Confessionis.

§. II.

A Stero secundò: Munera propria Confessarii tria præcipue sunt, nimiriū Medici, Doctoris & Judicis, juxta quæ operari tenetur. Probatur & explicatur simul Conclusio: quia Confessarius tetet præscribere pœnitentiam medicinalem, quando rationabiliter credit pœnitentem indigere hujusmodi præscriptione ad alijcujus peccati mortalis emendationem ex num. 435. & 328: adeoque tenetur, ut Medicus, operari. Tum etiam tenetur habere scientiam, et si non ad resolvenda omnia dubia, quæ occurront, saltem ad communia, ita ut de difficilioribus sciat dubitate, & libros, aut pœnitentes consulere: etenim licet non requiratur tanta scientia ad audiendam Confessionem hominis imperiti; neque tanta ad Confessionem puerorum, vel rusticorum, quam ad Confessionem non rusticorum, judicium, aut aliorum, qui casus habent difficiliores, attamen peccaret graviter, qui absque scientia respectivè requisita se exponeret ad audiendas Confessiones extra casum urgentissimæ necessitatis, qualis est atticulus mortis, vel quod sàpè evenit, quando aliquibus Oppidis exiguis, & valde remotis præficiuntur Parochi indocti, & tudes, quia cum non inventiatur aptior volens curam illam suscipere, propter peturiam rerum, ac pauperiem incolarum, melius est eo modo, quo potest, illis oibus succurrere, quam absque illo remedio relinqueret, admonendo Patrochum de defectu scientiæ, & obligatione, quam habet, illam, prout possit, comparandi: adeoque ex munere suo tenetur semper, ut Doctor, operari.

Quam,

863.

Quamobrem tenetur instruere discretè penitentem, quando invenit eum laborantem aliquo dubio, vel ignorantia vincibili, quæ est causa plurium formalium peccatorum. Quando verò ignorantia est invincibilis, solumque est causa peccatorum materialium, tunc debet monere, si speratur fructus, & non timentur majora mala. Si autem prudenter timentur, praefat communiter, tacendo, illum relinquere in sua bona fide, ne perseveret malâ fide in his, in quibus anteâ bona fide perstebat, & peccet formaliter in his, in quibus solum materialiter peccabat, juxta illud Augustini in cap. *Si quis de pœnit. dist. 7. Si scirem tibi non prodeesse, te non monerem, te non terrorerem.*

864.

Non tamen licet talem pœnitentem positivè hortari ad prosequendum tale malum, licet solum materiale. Si autem Confessarius de hoc interrogetur à pœnitente dubitante, tenetur illi aperire veritatem, prudenter tamen, non plus dicendo, quam interrogatur, & speratur profuturum, ex dicendis à num. 376. Debet etiam instiruere laborantem ignorantia circa ea, quæ necessaria sunt ad validam, & licitam susceptionem Sacramenti, & circa res fidei necessarias, vel certò, vel probabiliter necessitate medii: Ratio est, quia si certò sunt necessaria necessitate medii, certum est, absque illis Sacramentum non dari; si verò probabiliter sunt necessaria necessitate medii, probabile est, Sacramentum frustrari, quamvis inculpabiliter omitterentur: cùm autem Minister non possit se exponere periculo frustrandi Sacramentum, ea de causa Confessarius tenetur antè absolutionem circa ista pœnitentem instruere. Cùm autem probabile sit, post Evangelij promulgationem necessariam esse necessitate medii ad justificationem, fidem explicitam Mysteriorum SS. Trinitatis, & Incarnationis, ut defendunt S. Thom. Bonaventura, Durandus, Molina, Valentia, Th. Sanctez, Granado Contr. 1. de fide tract. 10. disp. 2. sect. 2. alioq; quamplures contra alios, tûm antiquos, tûm modernos; exinde extra articulum mortis, quando aliter fieri non posset, nequit absolviri pœnitens cum ignorantia horum Mysteriorum.

865.

Hæc autem est ratio, propter quam meritò damnata fuit ab Innocentio XI. propo-

sitione 64. quæ sic habebat: *Absolutionem capax est homo, quantumvis labores ignorantia Mysteriorum Fidei, & etiam per negligentiam, etiam culpabilem, inficit Mysterium SS. Trinitatis, & Incarnationis D. N. J. C. & 65. Sufficiunt illa Mysteria secundum credidisse: licet enim non teneantur fideles explicitè credere omnia fidei Mysteria: quis enim obligatur ad credendum explicitè, Christum Dominum in Sepulchro novo suisse sepultum & alia similia, quæ in Evangelio continentur? obligantur autem ad credendum explicitè aliqua, necessitate mediæ, nimis & Deum esse, & remuneratorem esse, ut constat ex numero 5. de Deo. Tenentur etiam credere necessitate præcepti præcipua fidei nostræ Mysteria, ita ut ea duo Mysteria Trinitatis, & Incarnationis, valde probabile sit, debet credi fide explicita. Unde ea, quæ certò, vel probabiliter credi debent fide explicita, necessitate mediæ, si ignorentur, redundunt pœnitentem incapacem Absolutionis, secùs autem ea, quæ certò requiruntur necessaria solum necessitate præcepti, ut plures habent cum Lessio, dummodo de peccato ignorantiae doleat, & promittat, sedaturum operam, ut ea dicat, primo quoque tempore. Exinde clarè constat, quomodo Confessarius exercere teneatur munus Doctoris.*

Tenetur tandem Confessarius munus iudicis exercere ex Tridentino sess. 14. c. 2. Exercet autem hoc munus, primò: dum examinat pœnitentem. Secundò: dum iudicat de ipsis peccatis, sint ne mortalia, an venialia juxta dicta à num. 101. Tertio: dum impetratur, aut negat Absolutionem. Quartò: dum imponit pœnitentiam, aut satisfactionem debitam, vel soli Deo, aut etiam hominibus: debet enim Confessarius in his se gerere cum debita prudenter, ut eaveat, ne absolvat indispositum: debet enim ei moraliter constare de bona dispositione pœnitentis; aliter absolvendo, pecaret mortaliter. Unde non licet absolvere eum, qui non præbat signa doloris, & propositi non peccandi de cetero: aquo adeò neque eum, qui cum posset, non est paratus restituere, vel proximas peccandi occasiones fugere, vel odium inimici depolare, & sic de aliis. Ad hæc autem melius præstanta, habenda sunt præcūlis propositiones hoc spectantes damnatae ab

ab Innocentio XI. præsertim subsequentes.

367. LVIII. Non tenemur Confessario interroganti fateri peccati alicujus consuetudinem.
 LIX. Licet Sacramentaliter absolvere diuidiatè tantum confessos, ratione magni concursus pœnitentium, qualis v. g. potest contingere in die magne alicujus Festivitatis, aut Indulgentiae. LX. Pœnitenti habenti consuetudinem peccandi contrà Legem Dei, nature, aut Ecclesie, et si emendationis spes nulla appareat, nec est denganda, nec differenda Absolutio, dummodo ore proferat, se dolere, & proponere emendationem. LXI. Potest aliquando absolvi, qui in proxima occasione peccandi versatur, quam potest, & non vult omittere, quinimò directè, & ex proposto querit, aut eis ingerit. LXII. Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqui utilis, aut honesta non fugiendi occurrit. LXIII. Licitum est, querere directè occasionem proximam peccandi pro bono spirituali, nostro, vel proximi.

SECTIO II.

Solvuntur Opposita.

C. I.

368. **O**bijices primò contrà primam Assertionem: Cuicunque Sacerdoti in sua Ordinatione conceditur talis potestas absolvendi, ut vi illius verè maneat remissa peccata, quæ ab eo remittuntur: ergo non est necesse, ut superaddatur alia iurisdictio, aut approbatio ad validam, eti requiratur ex præcepto, ad licitam Absolutionem. Confirmatur primò: volente Parocho, potest simplex Sacerdos validè suas oves absolvere: ergo multò melius poterit habere approbationem absq; ullo Episcopi authenticò testimonio. Confirmatur secundò: simplex Sacerdos validè absolvit à venialibus, vel à mortalibus, jam rite confessi: ergo in Ordinatione recipit omnia requisita ad valorem, licet non ad licitam Absolutionem. Confirmatur tertio: nullus potest absolvete adhuc in articulo mortis, quin habeat omnia necessaria ad valorem Absolutionis: sed quilibet Sacerdos in eo casu absolvere potest, ex num. 358. ergo ex vi sue Ordinationis habet,

R.P. Gormaz Theolog. Tom. II.

quidquid requiritur ad validam Absolucionem. Confirmatur quartò: si ex vi sue ordinationis non haberet quicunque Sacerdos, quidquid requiritur ad validam absolutionem, Romanus Pontifex non posset habere Confessarium, cum nulli alii sit subjectus, nec possit dare supra se jurisdictionem. ergo, &c.

Respondeo, dist. Antecedens, ut vi illius, tanquam necessariò requisitæ, concedo, tanquam unicè requisitæ, nego. Antecedens, & Conseq. Ratio est, quia quando ad constituendam potentiam aliquam expeditam requiruntur plura, futilis valde argumentatio est, si dicatur: hoc unum est necessariò requisitum: ergo & unicè requisitum. Sic ad constituendum hominem, est corpus necessariò requisitum, sed non unicè requisitum, cum requiratur etiam anima, & unio. Patiter ad facultatem Confessarii expeditam ad validè Absolvendum, ex Tridentino cit. à num. 352. requiruntur tria, nimirum potestas, iurisdictio, & approbatio. Unde inutile omniò argumentatio est, dicere: potestas Ordinis Sacerdotalis necessario requiritur: ergo & unicè requiritur. Ad primam Conf. dist. Antec. Si sit approbatus, concedo: Si non sit, nego. Antecedens, & Conseq. quia iurisdictio, & approbatio conferri possunt seorsim absque ulla inter ipsas dependentia. Sie Pontifex aliquibus Religionibus confert immediate iurisdictionem, non autem approbationem: Episcopus autem confert illis approbationem, quin sua egeant iurisdictione: Parochus vero, cum in Spiritualibus suarum ovium sit Superior, potest simplici Sacerdoti conferre circa illas iurisdictionem; secùs approbationem, quam Ordinarius, vel Episcopus debet conferre, ex num. 354. Ex quo patet, talem approbationem necessariam non esse ex Tridentino ad audiendas Confessiones Regularium.

Ad secundam Confirmationem: dist. Antecedens: si habeat iurisdictionem, & approbationem concessas ab Ecclesia per consuetudinem, concedo: si non habeat, nego. Antecedens, & Consequentiam. Ratio est, quia licet antè decreta Innocentii XI. tanquam certa supponeretur à fera omnibus Authoribus ea facultas concessa ab Ecclesia, ex immemorabili consuetu-

370
dine.